

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON, 2024

CHINNALAR, OLINMAYDIGAN PROTEZLAR

Aslonov Behruz

Buxoro Innovatsion Ta'lim va Tibbiyot Universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada tish protezlari va ularning turlari, olinmaydigan protezlar haqida tushunchaga ega bo'lamiz,

Kalit so`zlar: protez, tojlar, olinmaydigan protezlar, Chinni.

Chinni tojlar-bu siqilgan keramikadan yasalgan, hatto mayda aralashmalar shaklida ham metallarni o'z ichiga olmaydigan tish protezlari. Bunday tojlarni ishlab chiqarish uchun presslangan quyish orqali olingan maxsus chinni ishlatiladi, undan keyin otish. Ushbu ishlab chiqarish texnologiyasi keramikaning elastikligi va mustahkamligini sezilarli darajada oshirishi, shuningdek uning estetik xususiyatlarini yaxshilashi mumkin. Chinni tojlarning ishlash muddati taxminan 10-15 yilni tashkil qiladi, ammo bemorning odatlari katta ta'sir ko'rsatishi mumkin. Masalan, tishlarni qattiq siqish odati tojda yorilishga olib kelishi mumkin va vaqt o'tishi bilan bunday dizayn yaroqsiz holga keladi. Shuningdek, strukturaning xizmat qilish muddatiga noto'g'ri g'amxo'rlik yoki qattiq oziq – ovqat-yong'oq, non bo'laklariga qaramlik ta'sir qilishi mumkin. Shuning uchun, protezdan so'ng, bemorlar og'iz bo'shlig'ini yaxshilab parvarish qilishlari, shifokorning barcha tavsiyalariga rioya qilishlari va juda qattiq ovqat iste'mol qilishni cheklashlari kerak. Bunday holda, tojlar iloji boricha uzoq vaqt xizmat qiladi.

Chinni tojlarning afzalliliklari:

Hipoalergenik, inson to'qimalari bilan yuqori biomoslashuv.

Ajoyib estetika. Hatto eng sinchkov va diqqatli tomoshabin ham "chinni tish" ni haqiqiyidan ajrata olmaydi.

Yuqori kuch va chidamlilik.

Vaqt o'tishi bilan rangini saqlab qoladi.

Chinni protez tuzilmalarining kamchiliklari:

Keramikaning mo'rtlik xususiyati.

Materialning abrazivligi tufayli qo'shni tishlarning emaliga zarar yetkazish xavfi.

Tish go'shtiga yetarlicha mahkam o'rashmagan bo'ladi.

Olinmaydigan protezlar. Olinmaydigan protezlarga tojlar, implantlar, ko'priksimon protezlar va vinirlar kiradi. Olinmaydigan protezlar ko'pincha mavjud tishlarga biriktiriladi. Empirik qoida shundaki, har bir tish boshqa tishning chaynash bosimini o'zlashtirishi mumkin. Ikki tishni almashtirish uchun ikkita tayanch tish kerak bo'ladi. Individual tish tojlari tish protezi bo'lib hisoblanmaydi, balki tishlarni saqlab qolish uchun xizmat qiladi, ammo tibbiy tizimda ular odatda moliyaviy nuqtai-nazarga ko'ra tish protezlar safiga kiritiladi.

Xulosa:

Xulosa qiladigan bo'lsak tishlar insonning muhim, yashash faoliyatiga ulkan tasir ko'rsatadigan mexanizmi hisoblanadi. Tishlarning ishdan chiqishi uning bajatadigan vazifasida ta'sir ko'rsatib oshqozon ichak faoliyatining yomonlashuviga ham olib keladi. Shuning uchun ham bugungi kunda tishlarni protezlash yo'lga qo'yildi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. X.I.Irsaliyev, R.N.Nigmatov, N.L.Xabilov ORTOPEDIK STOMATOLOGIYA Toshkent Ilm-ziyo 2011

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON,2024

2. Ortopedik stomatologiya propedrvtikasi . X.I.Irsaliyev Toshkent-2006
3. N.G.Abolmasov, N.N.Abolmasov, V.A.Bichkov, A.Al-Xakim – “Ortopedicheskaya stomatologiya” M.: ”MEDpress-inform”. 2003
4. M.V.Bekmetov, F.Sh.Fayzullayev, X.Sh.Rahmonov – “Ortopedik stomatologiya”. T.: “Abu Ali ibn Sino”. 2002